

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 5. De investitura Vasalli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

pacis, & providentia; nam si sit paternum, vel hereditarium simpliciter, nimirum ad omnes heredes, atque adeo est instar proprietatis, etiam transit in perpetuum ad Monasterium per mortem Vasalli, sicut alia ejus bona, quae habuit jure proprietatis, ut tradit Felinus *c. in Praesentia. 8. de probat. n. 48.*

§. 5.

De investitura Vasalli.

1724 **I**nvestitura proprie dicta (quae est realis quadam, & corporalis traditio, vel occupatio possessionis rei in feudum datae) est solennis actus, per quem Vasallus domino ad fidem obligatur, & in rei feudalis possessionem mittitur; *abusiva vero* (seu, ut aliqui dicunt *ficta*) contingit, quando dominus alio modo, quam in rei feudalis praesentia, vel absque actuali traditione possessionis, gladium, hastam, vexillum, vel simile signum corporeum porrigit, & per hoc investituram se facere dicit. lib. 2. tit. 2. de quo notat Gail. l. 2. observ. 152. n. 14. per istam investituram abusivam non induci *veram* possessionem; sed fingi, dari Vasallo licentiam propria auctoritate apprehendendi ipsam possessionem. Unde non parit interdictum *Recuperanda*; sed tantum *adipiscenda* possessionis; quibus positus:

1725 **Q**uestio 1. est, quae solennitas sit de *substantia* investiturae abusivae? 2. an haec solennitas etiam requiratur in feudo Ecclesiastico? 3. an etiam per investituram abusivam aliquando transferatur in Vasallum possessio? 4. quid operetur clausula: *propter merita & servitia praestita*? 5. quis ex pluribus heredibus debeat investituram petere? 6. an aliquando renovatione investiturae opus sit? 7. quae sit poena neglectae renovationis investiturae? 8. an renovatio possit fieri per Procuratorem? 9. a quo domino peti debeat renovatio investiturae? 10. an tunc dari debeat laudemium, vel, ut alii volunt *Relevium*? 11. ubi petenda? 12. an coram testibus? 13. intra quod tempus? 14. an possit mora purgari? 15. an minor restituatur contra ne-

Toma. III.

glectum tempus investiturae? 16. an feudum praescriptione acquiri possit?

Ad 1. *§.* quod probabilior Doctorum sententia habeat, exigi, quod fiat vel coram Paribus Curiae, vel per instrumentum, ut videri potest apud Haunold. tom. 3. tr. 9. a n. 656. ad 2. distinguendum, an Clerici investiantur de bonis propriis? an de bonis Ecclesiasticis? in primo casu dicendum; affirmativè, ex L. 2. feud. tit. 32. c. 1. ibi: *praeterquam quod de personis restium dictum est.* Coeterum ubi dominus non potest habere, vel non habet pares Curiae, vel solum inhabiles, sufficiunt testes extranei.

Ad 3. *§.* Quod sic; si ea investitura fiat in praesentia rei in feudum concessae signis illis eo sine factis, ut in Vasallum etiam transeat possessio; arg. L. 1. §. 21. ff. de acquir. possess.

Ad 4. respondent communiter Doctores, quod operetur hunc effectum, ut feudum Vasallo, aut ejus posteris, auferri non possit ob ullam feloniam.

Ad 5. *§.* Singulos investituram petere, ac fidelitatem jurare debere, si habeant feudum indivisum; si autem ex divisione pertineat totum ad unum, hunc solum teneri per L. 2. tit. 26. §. *omnes filii*: Si pars ad unum, alia pars ad alterum, teneri singulos pro sua parte per L. 2. §. 55.

Ad 6. ante responsonem nota renovationem investiturae nihil aliud esse, quam feudi, legitime acquisiti, ob dominum seu Vasallum mutatum, promissione fidelitatis interveniente, solenniter factam confirmationem; quoposito Resp. faciendam, si vel dominus feudi, vel Vasallus, aut mortuus sit, aut alia ratione mutatus, ut liquet ex hujus renovationis definitione.

Ad 7. *§.* Quod sit commissum feudi; seu, quod Vasallus cadat a jure feudi, ut constabit ex dicend. in seqq. controversum est, an si dominus tempore debito investituram petenti Vasallo concedere negligat, & ipse cadat jure domini? Resp. quod communior quidem opinio affirmet, 1. ex hac ratione; quia hoc ipso, quod jus feudale Vasallum, ad petendam investiturae renovationem intra certum tempus sub poena amissionis

Fff

nis

nis feudi adstringat, censetur etiam Dominum adstringere ad faciendam investituram; cum Dominum, & Vasallum ad paria teneri constet, ut mox dicitur; 2. ex l. 2. feud. tit. 6. c. *In Epistola*, ibi: *Dominus quoque in his omnibus vicem fidei suo reddere debet: quod si non fecerit, merito censetur male fides, si ut ille, qui in eorum pravaricatione, vel faciendo, vel consentiendo d. prehensus fuerit, perfidus, & perjurus.* Verum hæc argumenta (seclusa autoritate extrinsecâ) non evincunt intentum; nam investitura principaliter respicit favorem domini directi, ut per eam à Vasallo, in feudum succedente, fiat recognitio domini directi in eo, & præstetur obligatio fidelitatis; textus etiam nullam facit mentionem de privatione domini; sed solum compellat eum perfidum.

Ad 8. Resp. posse (nisi vel consuetudine, vel Domini directi constitutione, aliud exigatur) saltem si Procurator habeat mandatum speciale, per L. 2. feud. tit. 3. c. 1. §. *Investitura*,

1729

Ad 9. Resp. quod à Domino immediato, & proximo, etiamsi sit pupillus; & etiamsi Vasallus jam ante fidelitatem successoribus juravit; Sufficit autem peti investituram ab eo, quem dominus ad hoc speciali mandato constituit; Solent enim Principes ad hoc constituere suos vice-dominos, aut Cancellarios; quod etiam procedit in Vasallo Vasalli, ut teneatur solum petere ab immediato respectivo domino, hoc est, Vasallo, à quo est subinvestitus: nam huic soli tenetur præstare servitia. Not. per *Relevium* intelligi jus, quod in Cancellaria solvidebet, (ut notat *Pereyra* in *Elucidar. n. 1828.*) v. g. ut quis liber sit à solutione decimæ; quoposito. Resp. hoc non esse de natura feudi; cum id nullo jure definitum sit; quandoque tamen id habet consuetudo, cui parendum est, ubi legitime inducta est, tacito saltem consensu Vasallorum, & Domini directi; *non scribarum & Cancellaria*, detinentium expeditionem instrumenti investituræ, nisi taxa, quam cudent, & augent ipsi arbitrio suo, deponatur, an justè? cum legem ferre non possint, nec consuetudinem præferim, nixam avaritiæ cupiditate, legitimam inducere.

Ad 11. Regulariter perendam in loco territorii, & solitæ habitationis Domini directi; & cum sit actus jurisdictionis voluntariæ, concedi posse etiam extra territorium. 1730

Ad 12. Resp. requiri testes, spectato jure feudali; nam postquam l. 2. tit. 32. dictum esset, investituram novam, sine Paribus Curia, tanquam testibus, factam non valere: postea de veteris investituræ renovatione dicitur: *testes extraneos recipi*: quo tacite videtur supponi, hos esse necessarios.

Ad 13. Resp. aliud esse tempus præscriptum pro Paganis, aliud pro milite:

Pro paganis indulgetur annus, & dies 1731
pro milite, annus, & mensis; colligitur ex lib. 2. tit. 24. ibi: *prima autem causa beneficii amittendi hæc fuit, & adhuc est in plerisque Curia, quod, si Vasallus per annum, & diem, Domino suo mortuo steterit, quod heredem Domini sui, investituram petendo, fidelitatem pollicendo, non adierit, tanquam ingratus existens, beneficium amittit; & è converso, si Domino superstitie Vasallus decesserit, & filius ejus per jam dictum tempus neglexerit petere investituram, beneficium carebit.* De milite vero l. 1. tit. 22. ibi: *Sancimus, ut nemo miles ultra annum, & mensem vadat, ut investituram beneficii sui à filio, vel successore Domini sui petat, vel post mortem Domini sui, vel Patris sui, vel alterius, cui succedere debet, nisi justa causa intervenerit, quare non petierit, vel in mortis, vel capitales inimicitia, vel infamia (alii legunt: infamia) vel justa absentia, & si non petierit, damnatur.*

Not. autem, quod non omnes, ad 1732
quos ex prima investitura feudum aliquo modo, nimirum jure successionis, pertinet, teneantur investituram petere, sed solum immediati, & proximi; quod aliqui probant ex L. 2. feud. tit. 35. c. *Imperialem*, §. 1. ratione autem ex eo, quia soli Vasalli tenentur ad ejus petitionem; remotiores autem agnati necdum Vasalli, nec jus feudi adhuc possident, nec ad illa servitia obligantur, igitur non est; unde teneantur ad petendam investituram.

Ad 14. Resp. quod communior teneat, 1733
quod

quod non; nullibi enim in iure legitur, Vasallo concedi quod neglectam renovationem investiturae purgare possit celeriter satisfactione contra leges superius relatas. Verum est, hoc iure canonico concedi Emphyteuta, ut habetur c. 3. de Locati, si neglexit solutionem canonis debito tempore; sed ab hoc non fit paritas ad Vasallum propter leges in contrarium stantes, loc. cit. censent tamen aliqui cum Julio Claro q. 49. n. 9. concedendum ex aequitate.

Ad 15. Resp. quod sic, si neglectus investiturae non provenit ex contumacia, per L. 9. ff. de Minoribus. §. 5. ibi: *Si in commissum incidisse vectigalium dicatur, erit in integrum restituito; quod sic erit accipiendum si non dolus ipsorum interveniat: ceterum cessabit restituito.* Dixi: *si non provenit ex contumacia*; intellige vera; si enim ex *presumpta* tantum, videtur etiam restituendus ex L. 8. ff. eod. ibi: *Minor etiam si quasi contumax condemnatus sit: in integrum restitutionis auxilium implorabit*: intelligenda est, quando ob praesumptam, non veram contumaciam condemnatus. Unde quando dicitur, Minoribus ex delicto non subveniri; verum esse, si sit delictum ex natura rei, seu Theologicum; cum autem mere civile; quale est neglectus renovationis investiturae. Ad 16. constat ex lib. 2. de Praescript.

1734 Prater dicta not. 1. Vasallum ex successione, proximum pubertati, retinere feudum, nec ante completum 14. aetatis annum teneri ad petendam investituram, lib. 2. feud. tit. 55. c. *Imperialem*, §. 1. quo sensu etiam intelligendus venit textus lib. 2. tit. 26. §. *si quis*, ibi: *fidelitatem facere non cogatur, donec venerit in majorem aetatem*, nimirum pubertatis completae, ubi §. sequenti additur, *si quis decesserit filio impubere relicto, fidelitatem nec ipse, nec alius pro eo facere cogitur; idem de servitio personali: alius tamen pro eo faciens servitium admittetur.* Sed in hoc attendenda est consuetudo; & hac aetas attenditur etiam in foeminis, cum leges indefinite loquantur.

1735 Not. 2. tempus, intra quod debet renovari investitura, incipere currere à die

Tom. III.

scientia, quod feudum sit apertum, seu per mortem Domini, seu per mortem Vasalli: & est quidem continuum quoad dies etiam feriatos; sed tamen utile, ita, ut si iustum impedimentum interveniret, durantis impedimenti tempus non computaretur; colligitur hoc ex l. 1. feud. tit. 22. relato supr. ibi: *nisi iusta causa intervenierit*; cum priori parte excipe casum, quo feudum est hereditarium; tunc enim tempus non incipit currere à die notitiae, ut dictum est; sed *post aditam hereditatem*; nam antequam adeatur hereditas, investitura peti non potest, cum necdum habeatur jus ad feudum. Unde, quando dicitur, quod *filius ipso iure sit haeres*, intelligitur haeres in potentia proxima; sed non in actu; cum possit non acceptari.

§. 6.

De juramento fidelitatis.

Duplex reperitur formula juramenti, 1736 quo Vasallus Domino directo jurat fidelitatem in investitura; prima reperitur lib. 2. feud. tit. 5. ibi: *Ego juro ad haec Sancta Dei Evangelia, quod quodammodo in antea ero fidelis huic, sicut debet esse Vasallus Domino, nec id, quod mihi sub nomine fidelitatis commiserit Dominus, pandam alii ad ejus detrimentum me sciente.* Altera lib. 7. ibi: *est & alia de novo super fidelitatis juramento forma inventa, & utentium approbata consuetudine, qua hodie fere in omni Curia videtur obtinere*, cujus verba sunt: *Ego X. juro, super hac Sancta Dei Evangelia, quod ab hac hora in antea usque ad ultimum diem vitae meae ero fidelis tibi Cajo Domino meo, contra omnem hominem excepto Imperatore vel Rege.*

1737 Circa istam formulam juramenti dubitari potest 1. ad quid extendat sese vox illa: *ero fidelis*? 2. quanam sint *servitia*, ad quae vi sui juramenti obligatur Vasallus? 3. quas obligationes reciprocas habeat Dominus?

Ad 1. & 2. quod communiter explicetur his verbis: *Ego juro, quod nunquam scienter ero in consilio, vel auxilio, vel in facto, quod tu amittas vitam, vel membrum aliquod, vel quod tu recipias in*

Eff 2

per-